

Hrvaško lesarsko izrazoslovje v javno dostopni terminološki bazi STRUNA (<http://struna.ihjj.hr/>)

Prof. dr. Vlatka Jirouš-Rajković

Sveučilište u Zagrebu, Šumarski fakultet, Zavod za namještaj i drvene proizvode

Sodelavci iz ustanove »Drvnotehnoški odsjek Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu« so zaključili delo na projektu »Izgradnja hrvatskoga drvnotehnološkog nazivlja (DRVNA)« ki je bil financiran v okviru programa »Izgradnja hrvatskoga strokovnog nazivlja«. Projekt DRVNA je imel dva osnovna cilja, sistematično zbiran je in pregled strokovnega izrazoslovja na področju lesarstva in njegovo popularizacijo. Osnovna naloga projekta DRVNA je bila sestaviti bazo podatkov s pojmi iz lesarske stroke, njihove definicije in nazive v hrvaškem jeziku ter prevodi v angleški in nemški jezik. Zbrano izrazoslovje se nahaja v elektronski bazi e-Struna, kjer je dodatno klasificirano na priporočene, dopustne in nepriporočene ter na narečne in zastarele izraze (arhaizme).

Projekt je vodila prof. dr. sc. Vlatka Jirouš-Rajković (Drvnotehnoški odsjek Šumarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu), na njem pa je sodelovalo 29 sodelavcev iz stroke ter dva pridružena terminologa in svetnika z institucije »Institut za hrvatski jezik i je-

zikoslovje«. Projekt je tekel od 1. oktobra 2016. do 30. oktobra 2017. Z delom na projektu so obdelali in dodali v bazo Struna 1445 priporočenih hrvaških izrazov, poleg tega pa so dodali še 930 hrvaških sopomenk, razporejenih v za to predvidena polja (dopustni, nepriporočeni ter zastareli in narečni izrazi). Nastali pojmovnik je trojezični, saj hrvaške izraze spremlja še 1886 ekvivalentov v angleškem in 1770 v nemškem jeziku.

Lesarski izrazi so javno dostopni v terminološki bazi Struna (<http://struna.ihjj.hr/>) od sredine januarja 2018. Abecedno urejen seznam izrazov pa je dostopen preko povezave <http://struna.ihjj.hr/browse/?pid=45>. Podrobnejše informacije o projektu DRVNA in aktualne novice so na razpolago na spletni strani projekta <http://drvna.weebly.com/>.

Upamo, da bo predstavljena baza lesarskega izrazoslovja v dragoceno pomoč študentom, predavateljem in strokovnjakom lesarske stroke ter da bo zanimiva tudi izven stroke in mednarodno. ●

Strateška razvojno - inovacijska partnerstva kot vzvod za implementacijo strategije pametne specializacije Slovenije

Erika Valentinčič, Lesarski grozd

Država je leta 2016 je okviru Strategije pametne specializacije¹ spodbudila nastanek Strateško Razvojno Inovacijskih Partnerstev (SRIP) kot nove oblike grozdov oz. čez-sektorskega povezovanja podjetij in RR institucij, za doseganje razvojnega preboja Slovenije. SRIP-i so partner in sogovornik državi pri vode-

nju razvojne politike, prav tako pa je država partner deležnikom v SRIP-ih.

SRIP-i so tako nastali na 9 ključnih področjih pametne specializacije, med njimi tudi na področju Pametne stavbe in dom z lesno verigo, kamor v glavnem gravitira tudi gozdno-lesna veriga². SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo (SRIP PsiDL) ima opredeljena fokusna razvojna področja:

- Pametne naprave in sistemi
- Les in lesna veriga
- Napredni nebiogeni gradbeni proizvodi
- Aktivno upravljanje stavb

¹ www.svrk.gov.si/si/delovna_podrocja/strategija_pametne_spezializacije

² www.svrk.gov.si/si/delovna_podrocja/strategija_pametne_spezializacije/strateska_razvojno_inovacijska_partnerstva_srip/

V SRIP PSDL je vključeno 54 podjetij in 14 RR institucij, od tega v fokusno področje Les in lesna veriga 19 podjetij in 7 RR institucij. Operativno gledano je SRIP PSIDL organiziran v treh stebrih:

- Pametne naprave in sistemi ter upravljanje stavb (vodi TECES, ki je tudi vodja celotnega SRIPa)
- Les in lesna veriga (vodi GZS – ZLPI)
- Napredni nebiogeni gradbeni proizvodi (vodi Zavod TIGR)

V SRIP PSIDL govorimo o trajnostni gradnji, o integraciji pametnega in inteligentnega, torej aktivnega in pasivnega pristopa k oblikovanju, konstruiranju, gradnji, upravljanju ter delovanju stavb in bivanju v le-teh, vključno s pametnimi napravami ter sistemi, in predvsem kakovostnega notranjega okolja v stavbah, energetske učinkovitosti ter skrbi za okolje. Očitno je torej, da se koncept **trajnostne gradnje** in koncept **pametnega doma** dopolnjujeta in prepletata. Samo skozi sinergijo obeh konceptov bo dosežena nova čez-sektorska veriga vrednosti z višjo dodano vrednostjo. Poseben poudarek je dan **uporabi na lesu temeljčih tehnologij** za doseganje tega cilja. Prizadevam si, da bi spremenili paradigmo pristopa k stavbi ter da namesto posameznih naprav, stavb, sistemov itd. pričnemo razvijati, promovirati in prodajati kakovostno in napredno notranje bivanjsko okolje, seveda na način, da hkrati prodajamo posamezne segmente ter večjo zgodbo vključenosti teh segmentov (naprav in sistemov, stavb, stavbnih elementov) v celovito idejo.

Steber les in lesna veriga (Steber LES)

Zaradi pomanjkanja uporabnih površin v mestih je vedno bolj prisotna težnja gradnje stavb v višino, kar velja tudi za gradnjo z lesom. Slovenski proizvajalci pretežno lesenih stavb so mednarodno konkurenčni na področju nižjih stavb, za gradnjo v višino

pa so potrebne še številne raziskovalne in razvojne dejavnosti in preverjanja rešitev na demonstracijskih objektih. Vedno več novozgrajenih stavb se uvršča med pametne in tudi na tem področju je potrebnih še ogromno interdisciplinarnih razvojnih in trženjskih dejavnosti, da bi Slovenija postala prepoznana tudi po gradnji **večnadstropnih, pametnih, pretežno lesenih stavb**. Ta tržna niša je izjemno perspektivna, njen potencial pa bo z leti le še naraščal. Podjetja, raziskovalne in druge organizacije s področja lesarstva, so s tem namenom oblikovala Steber LES, da bi uspešno iskali ustrezne rešitve najprej znotraj Stebra. Potrebno bo namreč še bolj povezati znanja proizvajalcev lesenih stavb, stavbnega pohištva, pohištva in novih lesnih materialov, ter vse to povezati s primarno predelavo lesa in z gojenjem gozda. Le tako bomo namreč **okrepili gozdno-lesno verigo v celoti in v smeri razvoja gradnje večnadstropnih, pretežno lesenih, pametnih stavb s pametnim pohištvom**. To bo omogočalo predelavo hlodovine do končnega izdelka, kar je osnova za dvig dodane vrednosti izdelkov, kreiranje novih delovnih mest in dvig deleža izvoza.

V prihodnjih mesecih bomo na SRIP PSIDL osredotočeni predvsem na pripravo koncepta testirno-demonstracijskega objekta, imenovanega DREVO, oblikovanje interesnih skupin na posameznih produkcijskih področjih Stebra LES, pripravo usposabljanj za implementacijo BIM rešitev ter iskanje povezav z Bavarsko glede gradnje z lesom.

SRIP PSIDL je odprt za vstop novih članov, zato vabljeni vsi, ki kot razvojno naravnano podjetje iščete možnosti povezovanja na razvojnem in trženjskem področju.

